

Malmens friskola
tony.omalm@malmensfriskola.se

Rektor Jonas Gustavsson
jonas.gustavsson@malmensfriskola.se

Beslut

2013-04-30
Dnr 400-2011:6489

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
samhällsorienterande ämnen årskurserna 7–9 i
Malmens friskola i Gällivare kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Malmens friskola i Gällivare kommun.*

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att den SO-undervisning som Skolinspektionen tagit del av på Malmens friskola överlag präglas av en positiv atmosfär, ett respektfullt bemötande och positiva förväntningar. De observerade lektionerna är välstrukturerade med en genomtänkt lektionsstart, tydliga beskrivningar och förklaringar samt ett sammanfattande lektionsslut. Emellertid anger inte läraren tydligt målen för lektionen utifrån övergripande mål och kunskapskrav i läroplan och kursplaner.

Läraren försöker i sin planering utgå från elevernas erfarenheter, intressen och behov i sin planering av undervisningen. Den undervisning som observerats bygger på olika lärstilar genom att lektionernas innehåll och arbetssätt varierar. Alla elever arbetar visserligen på samma sätt med samma uppgifter men en del av uppgifterna är av sådan art att eleverna på olika sätt kan fördjupa sig och utveckla sina svar utifrån sin kunskapsnivå och sina erfarenheter. Emellertid upplever många elever att uppgifterna är för enkla vilket indikerar att undervisningens nivå är för låg i förhållande till elevernas förmågor samt att eleverna behöver mer formativ bedömning med individuell vägledning och uppmuntring för att ytterligare utveckla sina förmågor.

En stor del av den observerade undervisningen är helklassgenomgångar som läraren för framåt i dialog med eleverna genom att ställa retoriska frågor. Frågorna kan mestadels besvaras med några enstaka ord och öppnar inte upp för diskussion eller samtal. Eleverna ges dock tillfällen att utveckla sin resonerande och argumenterande förmåga genom att interagera i par eller i grupp med andra elever. Fokus i den observerade undervisningen är främst det centrala innehållet i de olika SO-ämnena snarare än att utveckla de ämnesspecifika förmågorna. Det finns inslag av övningar där eleverna muntligt får fundera över och resonera om samband, likheter/skillnader eller orsaker och konsekvenser i förhållande till olika arbetsområden. Emellertid utgör dessa inslag en relativt liten del av den observerade lektionstiden. Eleverna ges tillfälle att reflektera över undervisningen. Reflektionerna behöver dock i högre grad handla om

elevens eget lärande i förhållande till kunskapskrav och ämnesspecifika förmågor.

Alla lektioner som observeras utgår från det centrala innehållet, de ämnesspecifika förmågorna och kunskapskraven även om de ämnesspecifika förmågorna inte är tydligt framskrivna eller framhållna. Ämnesövergripande undervisning inom de fyra SO-ämnena eller med andra ämnen sker dock i liten omfattning. Eleverna ges därmed inte tillräckliga möjligheter att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Granskningen visar att eleverna har tillgång till diverse hjälpmedel och har möjligheter till alternativa undervisningsmetoder samt material. Vid granskningstillfället finns inga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i SO-ämnena. Samtliga elever i årskurs 8 har lägst betyget E och samtliga elever i årskurs 9 har lägst betyget Godkänd (G) i de fyra SO-ämnena vårterminen 2012.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Skolan behöver utveckla arbetet med att ge eleverna förutsättningar att utveckla ämnesspecifika förmågor i respektive SO-ämne. Undervisningen behöver i högre grad stimulera eleverna att utveckla sina förmågor och inte stanna på den, av flera elever, upplevda enkla uppgiftsnivån (Lgr 11, 3.12 Kursplan i Geografi, 3.13 Kursplan i Historia, 3.14 Kursplan i Religionskunskap och 3.15 Kursplan i Samhällskunskap).
- Undervisningen i SO-ämnena behöver utvecklas avseende formativ bedömning med återkommande och regelbundna inslag av elevers egen reflektion över undervisningen samt sitt lärande i förhållande till kunskapskraven och de ämnesspecifika förmågorna i SO-ämnena (Lgr 11, 2.3 elevernas ansvar och inflytande, 2.7 Bedömning och betyg).
- Skolan behöver utveckla arbetet med ämnesövergripande undervisning och samordning av ämnesområden (Lgr 11, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

Uppföljning

Huvudmannen ska senast 2013-10-30 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

2013-04-30

3 (3)

Dnr 400-2011:6489

Redogörelsen skickas per post till *Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå*, eller via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr: 400-2011:6489) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Ulrika Svedmark, utredare Johan Dahl och juristen Charlotte Fagher deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Veronica Bonivart Säfström
Undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Malmens friskola i Gällivare kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Resultatsammanställning elevenkät